

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΑΡ.: 47

ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
Ταχ. Δ/νση: ΣΑΤΩΒΡΙΑΝΔΟΥ 18
104 32 ΑΘΗΝΑ
Τηλέφωνο : 2105285535
Fax : 2105285599
e-mail: tm.esodon.mmisth@efka.gov.gr

ΠΡΟΣ: Αποδέκτες Πίνακα Α'

ΘΕΜΑ: «Επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθεισών εισφορών σε ελεύθερους επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενους και αγρότες».

Σας κοινοποιούμε τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 4488/2017, οι οποίες αντικατέστησαν τις διατάξεις του άρθρου 104 του ν. 4387/2016 από τότε που ίσχυσε, καθώς και την κατ' εξουσιοδότηση αυτών απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με αριθ. πρωτ. Δ. 15/Δ'/12061/293/1-3-2018 σύμφωνα με τις οποίες καθορίζεται η διαδικασία συμψηφισμού και επιστροφής των αχρεωστήτως καταβληθεισών εισφορών μη μισθωτών ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ .

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. Με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 15 του ν.4488/2017 ορίζεται ότι: «1. Αχρεωστήτως καταβληθείσες εισφορές στον ΕΦΚΑ συμψηφίζονται με πάσης φύσεως καθυστερούμενες οφειλές, ρυθμισμένες ή μη, των δικαιούχων προς τον ΕΦΚΑ και τους τρίτους φορείς, για τους οποίους ο ΕΦΚΑ συνεισπράττει εισφορές .....»
2. Ειδικότερα στην περ.1β του ίδιου άρθρου προβλέπεται ότι: «β) Στις περιπτώσεις ελεύθερων επαγγελματιών και αυτοαπασχολούμενων, η επιστροφή γίνεται μετά την ετήσια εκκαθάριση των οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών, σύμφωνα με τις 61501/3398/30.12.2016 (Β'4330) και 61502/3399/30.12.2018 (Β'4330) Υπουργικές Αποφάσεις. Τα πρόσωπα αυτά μπορούν, με αίτησή τους, να ζητήσουν το υπερβάλλον ποσό να παραμείνει στον ΕΦΚΑ ως πιστωτικό υπόλοιπο, συμψηφιζόμενο με τις επόμενες εισφορές.
3. Με τις διατάξεις του εδαφίου 1 της παρ.1 του άρθρου 1 της με αρ.πρωτ. Δ.15/Δ'/12061/293/1-3-2018 Υπουργικής Απόφασης ορίζεται ότι: «Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν οφειλές ή εάν ύστερα από τον συμψηφισμό, προκύπτει υπόλοιπο ποσό, αυτό επιστρέφεται άτοκα στους δικαιούχους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 της παρούσας.» Κατ'εξαιρέση το προς επιστροφή χρηματικό ποσό επιστρέφεται εντόκως έπειτα από αμετάκλητη απόφαση αρμόδιου δικαστηρίου, με βάση τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του Κώδικα Νόμων περί δικών του Δημοσίου (κ.δ. της 26.6/10.7.1944, ΦΕΚ 139 Α'), εκτός και εάν ορίζεται διαφορετικά στη δικαστική απόφαση.
4. Με τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 1 της ως άνω Υπουργικής Απόφασης ορίζεται ότι: «Ως αχρεωστήτως καταβληθείσες εισφορές νοούνται τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται στον ΕΦΚΑ για οποιαδήποτε αιτία, και για τα οποία, βάσει της κείμενης νομοθεσίας, δεν προκύπτει υποχρέωση καταβολής τους. Κατ'εξαιρέση δεν θεωρούνται αχρεωστήτως καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές χρηματικά ποσά που έχουν καταβληθεί σε περιπτώσεις που προκύπτει ακύρωση χρόνου ασφάλισης λόγω δόλιας ή εικονικής ασφάλισης.»

5. Σύμφωνα με την παρ.3 του άρθρου 1 της ίδιας Υπουργικής Απόφασης ο συμψηφισμός ή η επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθεισών εισφορών αφορά σε χρηματικά ποσά που έχουν καταβληθεί υπέρ του κλάδου κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών του ΕΦΚΑ, καθώς και για ποσά που έχουν εισπραχθεί αχρεωστήτως από τον ΕΦΚΑ υπέρ του ΕΟΠΥΥ, του ΟΑΕΔ, καθώς και οποιουδήποτε άλλου φορέα για τον οποίο ο ΕΦΚΑ συνεισπράττει εισφορές.

6. Τέλος σύμφωνα με το άρθρο 4 της ως άνω Υπουργικής Απόφασης τα προβλεπόμενα στα άρθρα 1 και 2 της ίδιας απόφασης έχουν εφαρμογή:

α) σε περιπτώσεις που προκύπτει επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθεισών εισφορών σύμφωνα με τα ανωτέρω και η σχετική αξίωση έχει γεννηθεί ή θα γεννηθεί μετά την 1/1/2017,

β) σε εκκρεμείς αιτήσεις επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθεισών εισφορών που έχουν υποβληθεί στους ενταχθέντες στον ΕΦΚΑ ασφαλιστικούς οργανισμούς, εξαιρουμένου του Δημοσίου, μέχρι 31/12/2016, βρίσκονται σε οποιοδήποτε στάδιο της διοικητικής διαδικασίας.

Στην παρούσα παρέχονται οδηγίες για τη διαχείριση των περιπτώσεων του εδαφ. α, ενώ για τη διαχείριση εκκρεμών αιτήσεων μέχρι 31/12/2016 θα ακολουθήσουν σύντομα οδηγίες.

ΓΕΝΙΚΑ

Με τις νέες διατάξεις, αχρεωστήτως καταβληθείσες εισφορές μη μισθωτών από 1/1/2017 και εντεύθεν συμψηφίζονται μέσω της διαδικασίας ετήσιας εκκαθάρισης ασφαλιστικών εισφορών προκειμένου να εξαχθεί το τελικό ετήσιο αποτέλεσμα, που όπως είναι γνωστό μπορεί να είναι χρεωστικό, πιστωτικό ή μηδενικό.

Το πιστωτικό υπόλοιπο της εκκαθάρισης δύναται να παραμείνει στο λογαριασμό του ασφαλισμένου προκειμένου να συμψηφισθεί με εισφορές επόμενων μηνών εφόσον υποβληθεί αίτημα, εντός διμήνου. Μετά την παρέλευση της ημερομηνίας αυτής το υπόλοιπο επιστρέφεται άτοκα στους δικαιούχους με πίστωση τραπεζικού λογαριασμού. Εάν έχει χωρήσει δικαστική απόφαση που επιδικάζει ανάλογα, επιστρέφεται έντοκα.

Η διαδικασία έχει ήδη τεθεί σε παραγωγική λειτουργία και στο προσεχές μέλλον θα υλοποιηθεί εκ νέου σε περιπτώσεις παράλληλης ασφάλισης.

Μετά το πέρας της εκκαθαριστικής διαδικασίας και τη λήξη της προθεσμίας καταβολής της τελευταίας δόσης εκκαθάρισης οι οφειλές βεβαιώνονται στο ΚΕΑΟ (σε εξέλιξη σχετικές ενέργειες).

Με την εγκύκλιο 21/27-4-2018 της Διεύθυνσης Εισφορών Μη Μισθωτών έχουν παρασχεθεί οδηγίες - διευκρινίσεις σχετικά με τους κανόνες και την πάγια διαδικασία υλοποίησης της ετήσιας εκκαθάρισης ασφαλιστικών εισφορών.

Παρακαλούμε με ευθύνη των Προϊσταμένων Δ/σεων και Υποκαταστημάτων να λάβει γνώση ενυπόγραφα το προσωπικό αρμοδιότητάς σας.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΕΦΚΑ

ΛΑΜΠΡΟΣ ΣΕΜΠΟΣ

**Ακριβές αντίγραφο
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ
29-10-2018**

ΕΛΕΝΗ ΤΣΙΟΥΤΣΙΑ